

*С. В. Діденко, Черкаський інститут банківської справи Університету
банківської справи НБУ*

БАНКІВСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОПЕРАЦІЙ ХЕДЖУВАННЯ РИЗИКІВ

Суттєвий рівень раціональних очікувань суб'єктів ринку, волатильності ринкових значень, негативних ретроспективних, так і прогнозних показників діяльності банків, а також зміни тенденцій організаційно-правового та опосередковано-економічного аспектів регулювання ринку банківських послуг є характерними ознаками викликів в умовах фінансово-економічної кризи та результатом антикризових заходів у сфері банківського регулювання та нагляду.

Низка відповідних факторів актуалізує гостроту проблематики щодо переоцінки деяких аспектів теоретико-методологічних засад та практичних інструментів управління ризиками банківської діяльності, оскільки ризик у нашому світі – це не що інше як невизначеність рішень, що будуть прийматися іншими, та відповідних рішень, що прийматимуться нами.

Важливими складовими в управлінні ризиками є оцінка макроекономічних факторів, що формують передумови екзогенних змінних ринку банківських послуг, та ендогенних, у контексті адекватності системи ризик-менеджменту відповідно до викликів ринкових перетворень. Банківський ризик – це вартісний вираз відхилення від заданих параметрів імовірнісної події, що реалізована в певному часовому просторі. І цілком справедливим є твердження, що задані параметри вартісного відхилення залежатимуть від ефективного забезпечення фідуціар-ної компоненти емісійної діяльності, що лежить в основі ефективного перерозподілу в кредитній сфері та позитивної динаміки економічного зростання, їх оцінки та забезпечення. Отже, важливим напрямком на рівні ринку банківських послуг є забезпечення та розвиток інституційного базису інноваційних інструментів управління ризиками, що продукують властивості кредитної функції, функції прогнозування цінних позицій учасників ринку, здійснення операцій управління ризиками банку, а також їх посередництва в проведенні строкових операцій – хеджування. Хеджування – це механізм управління ризиком, що базується на цілісній системі взаємодій корелятивних позицій, економічно пов'язаних з ризиковим активом, що враховує вартість під ризиком в основі формалізації контрактними зобов'язаннями часових і цінних параметрів реалізації базового активу в майбутньому.

Складність і неоднозначність розвитку економічної ситуації характерні не тільки для українського, але й для міжнародного фінансового ринку, що обумовлює щоденні заходи оцінки ринкових ризиків. Але саме строковий ринок розкриває широкі можливості вдосконалення інституційного базису ринку банківських послуг внаслідок низки факторів: строковий ринок є високодохідним, хоча і дуже ризиковим для інвестування; створюються

умови формування нових, інноваційних інструментів управління ризиками, що можуть конструюватися відповідно до конкретних фінансових умов інвестування; вплив на раціональні очікування через відображення цінової кон'юнктури, що також позитивно впливає на усунення інформаційної невизначеності в умовах прийняття рішення в системі ризик-менеджменту; формування привабливого інвестиційного клімату, передумови для позитивної динаміки економічного зростання тощо.

Діденко, С.В. Банківська діяльність у контексті реалізації операцій хеджування ризиків [Текст] / С.В. Діденко // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Т. 1. – С.165 – 166.